

Hanna Filipkowska

"Problematyka stylizacji ludowej na przykładzie "Betlejem polskiego" Lucjana Rydla", Lesław Tatarowski, Wrocław 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/41, 204

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ ZABIEROWSKI Stanisław: Niektóre źródła popularności "Trylogii" Sienkiewicza. PWN. Kraków 1970. PAN Oddział w Krakowie, s. 26, nrb. 2, zł 3,-

Praca rozważa różne przyczyny popularności powieści. Autor uważa za mało istotny pod tym względem fakt publikacji w odcinkach oraz wątki romansowe; jego zdaniem, wiele spośród powieści spełniających te warunki nie zdobyło czytelnika, gdy np. "Trylogia" zawdzięcza popularność nie tylko drukowi w odcinkach, ale przede wszystkim związkom z epiką europejską, wywodzącą się z tradycji Homera, oraz związkom ze stereotypami tradycyjnej kultury polskiej, a także swoistą romantyką. Za Krzyżanowskim wskazuje autor na związki powieści z toposami epiki ludowej.

BP/41

Z.Z.

/II/ TATAROWSKI Lesław: Problematyka stylizacji ludowej na przykładzie "Betlejem polskiego" Lucjana Rydla. "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Literackie". Oss. Wrocław 1970 z. 11/12 s. 261-297.

Metodę analizy stylizacji ludowej w utworze literackim konstruuje autor w oparciu o strukturalne i funkcjonalne teorie dzieła literackiego. Podstawowe komponenty tej metody to: 1/ zasada ustalenia i określenia wzorca stylizacyjnego, 2/ zasada analizy motywacji i stopnia kompozycji stylizującej elementy świata przedstawionego, 3/ zasada badania funkcjonalności stylizacji językowej. Demonstrując zastosowanie metody na przykładzie utworu Rydla, rozszerza autor krąg źródeł, które stanowiły wzorzec "Betlejem polskiego"; przedstawia proces indywidualizacji schematu konstrukcyjnego szopki ludowej w analizowanym widowisku i łączenia w nim pierwiastków ludowych z elementami o wymowie patriotycznej i moralnej. Wskazuje także na typowe dla Młodej Polski próby zestawienia treści autentycznie ludowych z eschatologią i katastrofizmem.

RP/41

H.F.